

Sygn. akt: I C 1021/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 września 2013 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Piotr Jakubiec

Protokolant: Agnieszka Michaluk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 27 sierpnia 2013 roku w Lublinie

sprawy z powództwa M. K.

przeciwko A. P.

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. nie obciąża powoda kosztami procesu;

III. nieuiszczone koszty sądowe przejmuję na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt I C 1021/12

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 20 grudnia 2012 r. powód M. K. domagał się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego A. P. kwoty 150.000 zł.

Uzasadniając żądanie powód wskazał, że w czasie odbywania kary pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym we W. pozostawał pod opieką medyczną pozwanego, jako Kierownika Zakładu Opieki Zdrowotnej przy Zakładzie Karnym. Pozwany po zbadaniu powoda wpisał w jego dokumentacji medycznej, że powód, który cierpiał między innymi na chorobę zwyrodnieniową stawów biodrowych, wymagającą wszczęcia protezy stawu, może być operowany w warunkach leczenia więziennego. Skutkiem takiej oceny medycznej było nieudzielenie powodowi przerwy w odbywaniu kary, która umożliwiłaby mu poddanie się operacji wszczęcia endoprotezy biodra. Pozwany swoim działaniem naraził powoda na utratę życia lub ciężki uszczerbek na zdrowiu. Powód twierdził, że w dniu 9 września 2010 r. zgłosił się do pozwanego z prośbą o wydanie zaświadczenia potwierdzającego konieczność przeprowadzenia zabiegu operacyjnego. Termin operacji miał wyznaczony na dzień 28 września 2010 r., jednak pozwany stwierdził, że operację będzie można zrobić po opuszczeniu zakładu karnego, nie pytał powoda o skierowanie ani inne dokumenty dotyczące stanu zdrowia, nie wystawił żądanego przez powoda zaświadczenia. Wobec powyższego powód przesłał do Sądu Penitencjarnego wnioski o udzielenie przerwy w odbywaniu kary bez zaświadczenia lekarskiego. Powodowi udało się przesunąć telefonicznie termin zabiegu na dzień 4 listopada 2010 r. i w tym dniu miał się stawić w szpitalu w J. L.. Sąd Penitencjarny oparł się na nieprawdziwej ocenie pozwanego, który stwierdził, że możliwe jest leczenie schorzenia powoda w warunkach więziennych i odmówił mu przerwy w odbywaniu kary. Z tego powodu operacja się nie odbyła, zaś powód musiał czekać w kolejce na zabieg. Dodatkowo powód wskazał, że pozwany odmówił mu przypisania właściwego leku na astmę oskrzelową, co wywołało ataki duszności, a nawet konieczność wezwania karetki

pogotowia. Według twierdzenia z pozwu, w październiku 2012 r. powód zażądał od pozwanego przypisania mu leku osłonowego na żołądek z powodu przyjmowania dużych dawek leków przeciwbólowych. W dniu 19 października 2012 r. powód dostał ataku tak silnego bólu, że konieczne było wezwanie karetki. W styczniu 2012 r. powód zgłosił się do pozwanego z prośbą o przypisanie leków na miazdżycę, ale pozwany odmówił. Po zgłoszeniu przez powoda prośby o zakup siemienia lnianego mielonego lekarz wykupił mu siemię w ziarnach, które trudniej mu było przyjmować. Powód zarzucał też, że leki dostępne dla osadzonych są zbyt drogie, droższe niż w aptekach.

Pozwany A. P. w odpowiedzi na pozew nie uznał powództwa i wniósł o jego oddalenie, jak też o zasądzenie od powoda kosztów procesu wedle norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko wskazał, iż powód w czasie pobytu w zakładzie karnym miał zapewnioną należytą opiekę medyczną. Zaprzeczył twierdzeniu powoda jakoby miał wpisać do jego dokumentacji medycznej, że może być operowany w czasie odbywania kary, zaznaczył, że wpisał w tej dokumentacji, że powód może być leczony, co nie oznacza, że możliwa jest operacja. Wyjaśnił, że powód w czasie wizyt u lekarza nie pokazał żadnych dokumentów, z których wynikało, że musi być pilnie operowany, bądź ma wyznaczony termin operacji. Zawsze, jeżeli uzasadniał to stan zdrowia powoda, były mu przypisywane i wydawane właściwe leki. Zaprzeczył, aby kiedykolwiek naruszył dobra osobiste powoda. Wyjaśnił, że powód symulował objawy chorobowe, lasek łokciowych używał tylko w czasie wizyt u lekarza. Nie zgodził się z zarzutem zawyżenia cen leków, wyjaśnił, że nie ma żadnego wpływu na te ceny. Pozwany zarzucił też brak legitymacji biernej w procesie, podnosząc, że za takie szkody jak wskazał powód w pozwie odpowiadać powinien Dyrektor Zakładu Karnego we W., a nie pozwany, który pełnił tam służbę.

W toku procesu strony podtrzymały swoje początkowe stanowiska. Powód popierał powództwo, pozwany powództwa nie uznawał, wnosił o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

M. K. od sierpnia 2010 r. odbywał karę pozbawienia wolności w Zakładzie Karnym we W.. (okoliczność bezsporna)

W dniu 15 listopada 2010 r. M. K. skierował do Prokuratury Generalnej w W. zawiadomienie o możliwości popełnienia przez kierownika Zakładu Opieki Zdrowotnej Zakładu Karnego we W.A. P. przestępstwa, polegającego na stwierdzeniu zapisem w dokumentacji medycznej skazanego, że osadzony M. K. może być operowany w warunkach lecznictwa więziennego. M. K. zarzucał też A. P. niewłaściwe leczenie oraz nieudzielenie mu pomocy. Prokurator Rejonowy we Włodawie postanowieniem z dnia 21 lutego 2011 r. umorzył śledztwo wszczęte w wyniku zawiadomienia złożonego przez M. K. wobec braku znamion czynu zabronionego. (okoliczność bezsporna, postanowienie k. 26-29)

Sąd Rejonowy we Włodawie postanowieniem z dnia 27 czerwca 2011 r. nie uwzględnił zażalenia M. K. i utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie z dnia 21 lutego 2011 r. (okoliczność bezsporna, postanowienie k. 58)

M. K. w grudniu 2009 r. był leczony w Samodzielny m Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w J. L., gdzie zastosowano całkowitą alloplastykę prawego stawu biodrowego. (okoliczność bezsporna, karta informacyjna leczenia szpitalnego k. 61)

W dniu 9 września 2010 r. M. K. był w Zakładzie Karnym badany przez lekarza służby więziennej, który zalecił konsultację ortopedyczną. Termin konsultacji wyznaczono na dzień 5 stycznia 2011 r. Konsultacja odbyła się w Areszcie Śledczym W. – M.. Lekarz ortopeda zalecił chodzenie o kulach, dolne łóżko, leki przeciwbólowe. Stwierdził, że chory wymaga wszczęcia protezy lewego stawu biodrowego w trybie planowym. Takich zabiegów nie wykonuje się w warunkach pozbawienia wolności. (okoliczność bezsporna, zaświadczenie w dokumentacji medycznej k. 117)

W dniu 9 września 2010 r. M. K. złożył do Sądu Okręgowego w Lublinie wniosek o udzielenie przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności w celu poddania się operacji biodra. Postanowieniem z dnia 19 stycznia 2011 r. Sąd Okręgowy w Lublinie odmówił M. K. udzielenia przerwy w odbywaniu kary, stwierdzając, że jakkolwiek wymaga on

wszczepienia protezy biodra lewego, to zabieg ten może być wykonany w trybie planowym, zaś leczenie może być prowadzone w Zakładzie Karnym. (okoliczność bezsporna)

W dniu 27 września 2010 r. A. P., jako Kierownik Zakładu Opieki Zdrowotnej Zakładu Karnego we W. wystawił świadectwo o stanie zdrowia M. K.. W dokumencie tym stwierdził m.in., że pacjent cierpi na chorobę zwyrodnieniową stawów biodrowych, przewlekłe spastyczne zapalenie oskrzeli oraz PUCHP. Stwierdził też, że pacjent może być leczony w zakładzie karnym. (okoliczność bezsporna, zaświadczenie w dokumentacji medycznej k. 117)

W okresie od 21 marca do 2 kwietnia 2012 r. M. K. był leczony ponownie w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w J. L.. W szpitalu wykonano zabieg alloplastyki lewego stawu biodrowego. (okoliczność bezsporna, karta informacyjna k. 70)

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd oparł się na powołanych wyżej dowodach, uwzględnił też okoliczności pomiędzy stronami bezsporne, jak również te, które biorąc pod uwagę wyniki całej rozprawy uznać można za przyznane.

Jeśli chodzi o materiał dowodowy sprawy, jest on bardzo skromny, zatem siłą rzeczy również ustalenia dotyczące stanu faktycznego mają charakter fragmentaryczny. Na materiał ten składają się zeznania stron, książka zdrowia powoda oraz dokumenty prywatne i urzędowe potwierdzające stan zdrowia powoda oraz przebieg postępowania przygotowawczego, które toczyło się w wyniku zawiadomienia o możliwości popełnienia przestępstwa, jakie złożył powód. Wszystkie dokumenty przedstawione przez strony w procesie Sąd uznał za wiarygodne. Nie było podstawo do ich kwestionowania. Strony nie zgłosiły zarzutów co do ich autentyczności. Zeznania pozwanego Sąd uznał za wiarygodne w całości, bowiem są one zgodne z powołanymi wyżej dokumentami i niesprzeczne z zasadami logicznego rozumowania. Zeznania powoda są wiarygodne jedynie w tej części, w jakiej znalazły potwierdzenie w innych dowodach. Dowód z przesłuchania stron ma charakter posiłkowy, uzupełniający. Samo tylko twierdzenie powoda co do okoliczności, którym pozwany zaprzeczył nie może być uznane za wystarczający dowód.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Pozew nie jest zasadny, a powództwo winno być oddalone z dwóch powodów.

Po pierwsze, pozwany w procesie A. P. nie jest legitymowany biernie. Zgodnie bowiem z art. 120 § 1 kodeksu pracy, w razie wyrządzenia przez pracownika przy wykonywaniu przez niego obowiązków pracowniczych szkody osobie trzeciej, zobowiązany do naprawienia szkody jest wyłącznie pracodawca. Przepis ten wprowadza wyłączną odpowiedzialność pracodawcy wobec osoby trzeciej, jeżeli szkoda powstała przy wykonywaniu obowiązków pracowniczych. Powód nie podał wprawdzie jednoznacznie na czym polega jego szkoda, której naprawienia domaga się pozwem, jednak zarówno uzasadnienie pozwu jak i wyjaśnienia powoda wskazują jednoznacznie, że wszystkie działania i zaniechania pozwanego, które miałyby być przyczyną szkody, stanowiły nienależyte, zdaniem powoda, wykonywanie obowiązków pracowniczych.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 listopada 1984 r. (II CR 397/84) stwierdził: Stosownie do treści art. 120 § 1 kodeksu pracy "w razie wyrządzenia przez pracownika przy wykonywaniu przez niego obowiązków pracowniczych szkody osobie trzeciej zobowiązany do naprawienia szkody jest wyłącznie zakład pracy". Cytowany przepis dotyczy także szkód wyrządzonych przez funkcjonariuszy państwowych będących pracownikami.

Pozwany nie wykazał wprawdzie jaka jest podstawa prawna jego zatrudnienia w Zakładzie Karnym we W., jest jednak oczywiste, że w okresie wskazanym w pozwie jako czas wyrządzenia powodowi szkody, pozwany był pracownikiem Zakładu Karnego. Niezależnie od powyższego, gdyby nawet pozwany nie był pracownikiem, wskazana przez powoda szkoda musiałaby być uznana za wyrządzoną „przy wykonywaniu władzy publicznej” w rozumieniu art. 417 § 1 kc, co również czyni odpowiedzialnym Skarb Państwa, a nie pozwanego. Warunki odbywania kary pozbawienia wolności, w tym jakość więziennej służby zdrowia należą niewątpliwie do sfery działań władczych państwa (imperium), co uzasadnia legitymację bierną Skarbu Państwa. Powód nie podał, a tym bardziej nie udowodnił, aby pozwany wyrządził mu szkodę lub krzywdę jedynie przy sposobności wykonywania swoich obowiązków służbowych, a tym bardziej,

aby wyrządzenie szkody nie miało żadnego związku ze służbą pozwanego. Wskazany brak legitymacji biernej był wystarczającą podstawą do oddalenia powództwa.

Po drugie, powód nie przedstawił dowodów na potwierdzenie zasadności swoich zarzutów co do naruszenia przez pozwanego wynikających z aktualnej wiedzy medycznej zasad udzielenia pomocy choremu, bądź naruszenia innych dóbr osobistych powoda. Główny zarzut pozwu, dotyczący podania nieprawdy w zaświadczeniu o stanie zdrowia powoda i uniemożliwienia w ten sposób uzyskania przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności jest niezasadny z dwóch powodów.

Po pierwsze, zasadnie podnosi pozwany, że w zaświadczeniu podał, zgodnie z prawdą, że powód może być leczony w zakładzie karnym, a nie jak zarzuca powód, że może być operowany. Po drugie zaś, nie zachodzi adekwatny w rozumieniu art. 361 kc związek przyczynowy pomiędzy działaniem pozwanego a szkodą lub krzywdą powoda, bowiem powód mógł w każdym czasie podnosić i wykazywać, że stan jego zdrowia uzasadnia konieczność pilnej interwencji chirurgicznej, gdyby były do tego wskazania medyczne. Zebrany materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia, że zabieg wszczepienia protezy biodra powinien być u powoda wykonany w trybie pilnym, w ramach przerwy w odbywaniu kary pozbawienia wolności. Jest okolicznością powszechnie znaną, że tego rodzaju zabiegi są wykonywane planowo, zaś czas oczekiwania przez pacjentów niepozbawionych wolności bywa bardzo długi. Powód nie udowodnił, że treść zaświadczenia wystawionego przez pozwanego spowodowała odwołanie umówionego zabiegu operacyjnego. Nie przedstawił żadnych dokumentów na potwierdzenie terminu operacji pozwanemu, ani też w postępowaniu w przedmiocie wniosku o udzielenie przerwy w odbywaniu kary.

Powód nie przedstawił też dowodów na potwierdzenie zasadności swoich pozostałych zarzutów dotyczących niewłaściwego leczenia, bądź naruszenia dóbr osobistych powoda przez pozwanego.

W tych okolicznościach powództwo musiało być oddalone.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu uzasadnia art. 102 kpc. Wprawdzie powód przegrał proces w całości, jednakże zły stan jego zdrowia oraz trudna sytuacja majątkowa prowadzą do wniosku, iż włożenie na niego obowiązku zwrotu pozwanemu kosztów procesu stanowiłoby obciążenie nadmierne.

Mając na uwadze powyższe orzeczono, jak w sentencji.